

**HASAN
(Salke)
ZAHIROVIĆ
LACA**

Rođen 25. decembra 1920. u Mostaru. Radnik. Član KPJ od 1942. U NOB stupio 1941. Poginuo 9. aprila 1943. na Kobiljoj glavi kod Gacka. Za narodnog heroja proglašen 26. decembra 1945. godine.

Imao je teško djetinjstvo. Zbog očeve nezaposlenosti njegova je porodica selila iz Mostara u Sarajevo i obratno, jer mu je otac, po zanimanju kolar i prevoznik, teško dolazio do posla. Nakon završene osnovne škole, dok je živio u Sarajevu, učio je pekarski zanat, ali ga nije završio. Po povratku u rodni grad obavljao je razne poslove. Nosio je kofere putnicima sa Željezničke stanice, cijepao drva i stupao kafu vlasnicima kafana, ali je najpoznatiji bio po samostalnom kopanju uglja, koji je prodavao, iako je to bilo zabranjeno i kažnjivo. Na razne načine borio se za egzistenciju, a kada nije imao nikakve zarade, bio je na brizi svojih drugova, koji su ga izuzetno voljeli.

Rat ga je zatekao u Mostaru, gdje je kao mladić osjetio eksploataciju radničke klase pa se, što je potvrdio učešćem u demonstracijama, opredijelio za revolucionarni omladinski pokret, tim prije što su takvo opredjeljenje imali i brojni njegovi drugovi. Čim je okupator zaposjeo vojne logore u gradu, Laca se našao u sastavu udarnih grupa kojima su rukovodili: Adem Buć, Salko Fejić, Mladen Balorda i drugi. Počeli su sa

prikupljanjem hrane a potom oružja, municije i vojne opreme. U svemu tome Laca je bio izuzetno vješt. Nakon jedne akcije, uspješno izvedene, dan kasnije pao je u ruke policije i našao se u zatvoru. Na saslušanju je obećao da će pristupiti domobranima, jer će tamo imati »siguran hljeb«, pa kada je pušten, kratko je vrijeme živio u ilegalnosti da bi zatim krenuo u sastav Konjičkog bataljona.

Omiljen među drugovima, Laca se brzo istakao kao hrabar, odvažan i lukav borac. Učestvovao je u brojnim akcijama, kao što su iznošenje 44 puške iz mostarskog Sjevernog logora krajem 1941. godine, a nekoliko mjeseci kasnije, iz istog logora, sa svojim drugovima iznio je 22.500 pušanih metaka i 7 pušaka. Bio je izvanredan bombaš, koji je znao da nadmudri i izigra neprijatelja. Pripadao je Udarnoj desetini što je uspješno izvršavala zadatke i bila poznata po svojim podvizima.

Kada se grupa boraca našla u konjičkom zatvoru, Laca je bio u sastavu grupe koja ih je oslobodila. Bila je to smjela i hrabro izvedena akcija koja je doprinijela afirmaciji NOB-a, jer se u narodu dugo prepričavalo kako se partizani žrtvuju jedni za druge. Svojom borbom, požrtvovanjem i hrabrošću, a iznad svega brigom o drugovima, Laca je bio izuzetno poštovan i cijenjen. Istakao se u borbama na Vlašiću, zatim na Žepču, Prozoru, Porimu. Svoju vještinu ispoljio je u borbi za Prozor, gdje je predvodio grupu koja je upala u grad i zapalila pojate i time označila mogućnost ulaska Mostarskog bataljona u Prozor, kroz jarugu, kroz koju su i oni, kao prethodnica, ušli.

Laca je bio čovjek od akcije. Volio je jasne i određene zadatke. Brižljivo se pripremao za svaku akciju, nastojao pronaći slabu tačku neprijatelja, iznenaditi ga i uništiti. Sa svojim drugovima Mladenom Balordom Lobrom, Rifatom Frenjom, Ahmedom Pintulom, Mustafom Ćemalovićem Ćimbom, Mehmedom

Mehom Trbonjom i Živkom Papom Henćijem uspješno je izvršavao najteže i najsloženije zadatke, a njih je, za takve ratnike kao što su oni bili, zaista bilo napretek.

Odlazio je u Mostar na izvršenje posebnih zadataka. Njegovim su se podvizima divili saborci. Upadao je u neprijateljske logore i radnje saradnika okupatora, izvlačio je iz njih sve što je bilo potrebno borcima Mostarskog bataljona. Laca je bio zamjenik komandira čete, brižan starješina, koji je svojim borcima govorio: »Gađaj precizno da rat što prije završi!« Bio je pun duha i vedrine, znao se našaliti na svoj i tuđi račun. Borci su ga izuzetno cijenili, jer njemu, kako pričaju njegovi saborci, nije trebao čin da povede drugove u akciju već ih je ličnim primjerom prosto plijenio. Njegove ljudske osobine, plemenitost i humanost, ostale su nezaboravne.

U borbama protiv četnika na Kobiljoj glavi pao je Hasan Zahirović Laca 9. aprila 1943. godine. Bio je to težak udarac za Mostarski bataljon, jer je bio drag svima, a to je predanim radom, borbenošću i hrabrošću zaslužio.

LACA – LJUBIMAC BATALJONA

Bista narodnog heroja Hasana Zahirovića Laca nalazi se u parku ispred vile »Neretva«, otkrivena je 13. februara 1985. godine, zajedno sa bistom narodnog heroja Mladena Balorde Lobre. Tom prilikom je Enver Ćemalović, general-pukovnik u penziji, nosilac Partizanske spomenice 1941. i komesar Mostarskog bataljona, pored ostalog, naglasio:

»Kao borac Mostarskog bataljona Laca je dolazio u svoj voljeni Mostar, koji je neprijatelj nazivao »malom Moskvom« i »crvenim gradom«. U njemu je sa svojim drugovima izvodio brojne akcije uz pomoć ilegalnih radnika i omladine Mostara. Akcije su bile drske,

smjele i neponovljive. Od tih akcija strepio je neprijatelj. Nije bilo zadatka koji Laca nije bio u stanju da izvrši. Ličnim primjerom, posebno kada se našao na dužnosti zamjenika komandira čete, mobilisao je borce na nove podvige. I njegov borbeni put bio je put junaka...

Kada je pao na Kobiljoj glavi, u borbi protiv četnika, izgubili smo najdražeg druga u sastavu Mostarskog bataljona. Uživao je ogroman ugled među saborcima. Svima nam je bilo teško to saznanje. Nismo mogli suzdržati suze za tim hrabrim čovjekom i borcem, ali sam tada nad njegovim mrtvim tijelom obećao da ćemo nastaviti borbu i izboriti slobodu, za što je i sam, prolazeći kroz sve ratne strahote, dao najdragocjenije što čovjek može dati – vlastiti život.«

Bistu je izradio akademski vajar Florijan Mićković iz Mostara.

U izdanju Opštinske konferencije Saveza socijalističke omladine BiH Mostar izašla je 1981. godine knjiga *Laca*, autora Refika Hamzića, koja, kako je kritika ocijenila, na popularan način, upoznaje mlade sa životom, borbenim putem i revolucionarnim djelom narodnog heroja Hasana Zahirovića Laca.

ADEM (Ibrahima) BUĆ

Rođen 15. decembra 1914. na Bivoljem Brdu između Čapljine i Mostara. Član KPJ od 1940. U NOB stupio 1941. Ubijen decembra 1942. u Sarajevu. Za narodnog heroja proglašen 26. jula 1949. godine.

U siromašnoj seljačkoj porodici rođen je Adem Buć, koji kao dijete dolazi u Mostar, gdje mu je otac Ibrahim dobio zaposlenje kao čistač ulica. Tu je završio osnovnu školu i nižu gimnaziju, nakon čega se upisao u Geodetski odsjek Srednje tehničke škole u Beogradu. Veoma mlad pristupio je naprednom revolucionarnom omladinskom pokretu i svoju aktivnost ispoljavao u Đačkom udruženju »Tehničar«. Isticao se stalnim učenjem i odličnim obrazovanjem tako da je vrlo brzo počeo držati predavanja ne samo u svojoj školi već i na drugim mjestima u Beogradu, gdje ga je organizacija SKOJ-a upućivala.

Po završenom školovanju u Beogradu zaposlio se kao tehničar geometar u Daruvaru, odakle je otišao na odsluženje vojnog roka, a zatim se zapošljava u Geodetskoj upravi u Mostaru. Član SKOJ-a postao je 1939. godine, dok je u članstvo KPJ primljen godinu dana kasnije. Još za vrijeme školovanja Buć je bio angažovan ne samo kao predavač već i kurir, posebno na zadacima što mu ih je povjeravao Avdo Humo koji je održavao vezu sa mostarskom partijskom organizacijom.

REFIK HAMZIĆ

MOSTARCI
NARODNI
HEROJI
JUGOSLAVIJE

IZDAVAČ: SKUPŠTINA OPŠTINE MOSTAR
IZVRŠNI ODBOR

Odbor za postavljanje bista narodnih heroja
ADRESA: Skupština opštine Mostar

ODGOVORNI UREDNIK: Jovo PEJANOVIĆ

REDAKCIJA: Esad BUBIĆ, Jovo PEJANOVIĆ (predsjednik),
Jovo POPARA, Vlatko ŠUNJIĆ i Anđelko ZELENKA

TEKST: Refik HAMZIĆ

RECENZENTI: Enver ĆEMALLOVIĆ i Risto IVANIŠEVIĆ

LEKTOR I KOREKTOR: Velimir LAZNIBAT

NASLOVNA STRANA I LIKOVNA OPREMA: Mirza HAMZIĆ

FOTOGRAFIJE: MUZEJ HERCEGOVINE MOSTAR
FOTOGRAFIJE BISTA: Mišo GOVORČIN

ŠTAMPA I POVEZ: ŠRO »RADE BITANGA« MOSTAR
ZA ŠTAMPARIJU: Emir VUKOTIĆ
ŠTAMPANJE ZAVRŠENO: februara 1986.

TIRAŽ: 5.000 primjeraka

REFIK HAMZIĆ

MOSTARCI, NARODNI HEROJI JUGOSLAVIJE